

21. februar – mednarodni dan maternih jezikov

“Najlepše sanje se sanjajo v maternem jeziku in najgloblje seže misel, napisana v jeziku, ki ga je človek zajemal z dihom otroštva.” (Milan Petek – Levokov)

21. februar je Unesco leta 1999 razglasil za mednarodni dan materne jezika. Datum je bil izbran kot spomin na protest in smrt bengalskih študentov, ki so 21. februarja 1952 v Pakistanu zahtevali enakopravnost za svoj materin jezik, bengalščino.

Namen mednarodnega dneva maternih jezikov je spodbujanje spoštovanja tako lastne materinščine kot tudi drugih ljudi ter njihovih materinščin in kultur. Z njim se opozarja na potrebo po ohranjanju kulturne in jezikovne raznolikosti po svetu.

Materni jezik je jezik, s katerim nas prvič ogovori mama, in je tisti, v katerem spregovorimo svojo prvo besedo, zato mu rečemo tudi prvi jezik. Z maternim jezikom se najlažje izražamo, razmišljamo, pišemo, sanjamo in na splošno komuniciramo. Družbeno gledano je materni jezik pomemben za razvoj in krepitev narodne zavesti.

Slovenščina je materni jezik približno 2,5 milijona Slovencev, živečih v Sloveniji in drugod po svetu. Lahko pa ima človek glede na življenjske okoliščine tudi dva materna jezika, prvega in drugega. Na območju Slovenije je slovenščina večinski materni jezik, na narodno mešanih območjih pa pogosto tudi italijanščina in madžarščina, ki sta uradna jezika italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji. Prav tako imajo druge materne jezike številni priseljenci, ki so v Slovenijo prišli iz drugih držav. Jeziki bivših držav Jugoslavije so materni za kar 8 % prebivalstva Slovenije.

Danes obstaja med 6000 in 7000 različnih jezikov (številni sproti izumirajo), največ govorcev pa govori mandarinščino.

Slovenščina je lep in poseben jezik.

Tega so se dobro zavedali že številni pisatelji v preteklosti, dandanes pa moramo prav tako ozavestiti, da je slovenščina veliko več kot le enostavno sredstvo komuniciranja, ki ga zlahka lahko zamenjajo drugi jeziki.

Velik pomen za razvoj slovenskega jezika ima s svojo poezijo **France Prešeren**.

Pa na svoj način duhovnik in profesor slovenskega jezika ter slovničar **Fran Serafin Metelko**, po katerem nosi ime naša šola, saj je deloval v duhu »**Vse za ljubo slovenščino**«.

Ivan Cankar je prav tako močno ljubil slovenski jezik in o njem zapisal: **slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja**.

Florjan Lipuš, pisatelj z avstrijske Koroške, ki se močno zavzema za slovensko besedo tudi na tem območju, je ob podelitvi Prešernove nagrade za svoj pisateljski opus povedal:

»Z jezikom smo ali nismo, z jezikom bomo ali ne bomo.« Jezik namreč »ni samo pomožno sredstvo pri gospodarskih in političnih poslih, ni samo vsakdanje sredstvo sporazumevanja, na jeziku je zgrajena naša samozavest, naša bitnost, naš obstanek«.

Znani avstrijski filozof **Ludwig Wittgenstein** je zapisal: **»Meje mojega jezika so meje mojega sveta.«** Naj nas opominjajo, da je jezik tisti, ki iz nas naredi človeka, ljubezen do materinščine pa iz nas naredi pripadnike posameznega naroda.

Imejmo radi slovenski jezik, imejmo radi svojo materinščino!

Viri:

<https://www.aspnet.si/teme-in-mednarodni-dnevi/mednarodni-dnevi/mednarodni-dan-maternih-jezikov.html>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Mednarodni_dan_maternega_jezika

<https://www.student.si/izpostavljeno/druzba/21-februar-je-mednarodni-dan-maternega-jezika/?cn-reloaded=1>

<https://www.google.com/search?q=materni+jeziki+slike&tbn>

Pripravila Marinka Cerinšek, šolska knjižničarka